

ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Викладач: к.пед.н., доцент Омеляненко Галина Анатоліївна

Кафедра: теорії та методики фізичної культури і спорту, 4-й корп. ЗНУ, ауд. 303 (3^й поверх)

Email: znutmfkit@gmail.com

Телефон: (061) 228-75-18 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

ПРАКТИЧНА РОБОТА 1

План

1. Закономірності росту і розвитку дитини.
2. Нерівномірність темпу розвитку.
3. Особливості росту і розвитку в залежності від статі.
4. Обумовленість росту і розвитку генетичними чинниками і чинниками середовища.
5. Періодичність в зміні ростових процесів (акселерація, децелерація).

Запитання до семінару

1. Визначити поняття „зростання”, „розвиток”.
2. Схарактеризувати особливості темпу розвитку дошкільника.
3. Розкрийте фактори, які зумовлюють зростання і розвиток дитини.

Рекомендована література

1. Дитина в дошкільні роки. Програма розвитку, навчання та виховання дітей. 2-ге видання. - Запоріжжя: ТОВ „ЛПС” ЛТД, 2004. - 336 с.
2. Кононко Е.Л. В мире раннего детства. - К.: Рад. школа, 1985. - 119 с.
3. Ляшенко Г.І. Фізіологічні особливості дітей дошкільного віку. - К.: Рад. школа, 1982. - с. 5-18.
4. Денисенко Н.Ф. На варті здоров'я малюків. Зб. науково-методичних матеріалів. - Запоріжжя, 1997. - 86 с.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 2

План

1. Анатомо-фізіологічна характеристика дітей від 2,5-3 місяців до року.
2. Особливості розвитку основних органів і систем: нервова система; органи чуття; кісткова система; м'язова система; кров і кровообіг; органи дихання; органи травлення; обмін речовин і енергії; органи виділення.
3. Анатомо-фізіологічна характеристика дітей від 1 до 3 років.
4. Особливості розвитку основних органів і систем: нервова система; органи чуття; кісткова система; м'язова система; кров і кровообіг; органи дихання; органи травлення; обмін речовин і енергії.

Запитання і завдання до семінару

1. Значення розподілу розвитку дитини на вікові періоди.
2. Назвіть основні особливості періоду новонародженості.
3. Охарактеризуйте потреби немовлят в емоційному спілкуванні, задоволення „сенсорного” голоду, русі. Що є характерними ознаками ясельного віку. Опишіть розвиток рухів руки (хапання, маніпуляція, наслідування) та розкрийте роль їх у психічному розвитку дитини немовля чого віку. Як проходить у немовлят підготовка до ходіння? Розкажіть про значення ходіння в розвитку психіки дитини.

Рекомендована література

1. Кенеман А.В., Хухлаєва Д.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. - М.: Просвещение, 1985. - с. 97-104.
2. Дитина в дошкільні роки. Програма розвитку, навчання та виховання. - Запоріжжя: ЛПС, 2004.

-
3. Ляшенко Г.І. Фізіологічні особливості дітей дошкільного віку. - К.: Рад. школа. - 1982. - с. 19-52, 71-84.
 4. Здоровий малюк: Програма з фізичної культури для дітей від народження до трьох років для батьків та вихователів дошкільних закладів. / Укл. Є.С. Вільчковський. - К.: ІЗМН, 1997. - 40 с.
 5. Кистяковская М.Ю. Развитие движений у детей первого года жизни. - М.: Педагогіка, 1970. - с. 124-154.
 6. Лайзане С.Я. Физическая культура для малышей. - М.: Просвещение, 1978. - с. 12-17, 51-63.
 7. Антипкин Ю.Г. Физкультура и массаж для самых маленьких. - К.: Здоров'я, 1988. - с. 4-20.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 3

План

1. Анатомо-фізіологічні особливості дитини 3-го року життя.
2. Розвиток основних органів і систем дитини 3-го року життя:
 - Øнервова система;
 - Øоргани чуття;
 - Øкісткова система;
 - Øм'язова система;
 - Øкров і кровообіг;
 - Øоргани дихання;
 - Øоргани травлення;
 - Øобмін речовин і енергії;
 - Øоргани виділення.

Запитання до семінару

1. Дитина якого віку зветься молодшим дошкільником.
2. Дайте загальну характеристику розвитку дитини 3 року життя.

Рекомендована література

1. Здоровий малюк: Програма з фізичної культури для дітей від народження до трьох років для батьків та вихователів дошкільних закладів. / Укл. Є.С. Вільчковський. - К.: ІЗМН, 1997. - 40 с.
2. Ляшенко Г.І. Фізіологічні особливості дітей дошкільного віку. - К.: Рад. школа, 1982. - с. 94-105.
3. Кононова И.М. Закономерности периода раннего детства. // Управление дошкольным образовательным учреждением. - 2003. - №3. - С. 95-97.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 4

План

1. Анатомо-фізіологічні особливості.
2. Розвиток основних органів і систем.:
 - Øнервова система;
 - Øоргани чуття;
 - Øкісткова система;
 - Øм'язова система;
 - Øкров і кровообіг;
 - Øоргани дихання;
 - Øоргани травлення;
 - Øобмін речовин і енергії.

Запитання до семінару

1. Назвіть своєрідність розвитку основних органів і систем організму дошкільника 4-5 років.
2. Чим пояснюється інтенсивний розвиток дитини цього віку?

Рекомендована література

1. Дитина в дошкільні роки. Програма розвитку, навчання та виховання дітей. 2-ге видання. - Запоріжжя: ТОВ „ЛІПС” ЛТД, 2004. - с. 114-117.
2. Кенеман А.В., Хухлаєва Д.В. Теория и методика физического воспитания детей дошкольного возраста. Изд-е 3-е. - М.: Просвещение, 1985. - С. 53-62.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 6

План

1. Психолого-педагогічна характеристика дітей раннього та переддошкільного віку.
2. Загальна характеристика психічних процесів дошкільника:
 - Øсприймання;
 - Øувага;
 - Øуявлень та уяви;
 - Øпам'яті;
 - Øмовлення і мислення;
 - Øпочуттів.
3. Формування особистості в дошкільному віці.

Запитання до семінару

1. Розкажіть про перші форми спілкування дитини з дорослою людиною. Що таке „дефіцит спілкування” у немовлят і до чого він призводить у розвитку їх? Дайте характеристику сенсорного розвитку немовляти. Охарактеризуйте розвиток емоцій у немовлят. Які новоутворення в психіці дитини з'являються і розвиваються в період немовляти?
2. Що є найхарактернішим для розвитку вищої нервової діяльності дітей раннього віку? Розкрийте провідні потреби переддошкільників. Охарактеризуйте передумови і початок формування особистості дитини в ранньому віці.
3. До яких сторін психічного життя сенситивний дошкільник? Розкажіть про новоутворення в психіці дошкільнят. Які особливості вищої нервової діяльності молодших дошкільників потребують переважно наочних методів навчання?

Рекомендована література

1. Дитина в дошкільні роки. Програма розвитку, навчання та виховання дітей. 2-ге видання. - Запоріжжя: ТОВ „ЛПС” ЛТД, 2004. - с. 114-117.
2. Божович Л.И. Личность и её формирование в дошкольном возрасте. - М.: Просвещение, 1968. - с. 272-296: 365-380.
3. Люблинская А.А. Детская психология. - М.: - Просвещение, 1971. - с. 137-139; 143-150; 157-161; 185-193; 202-222; 243-252; 305-312; 334-341; 358-362; 365-382.
4. Мухина В.С. Детская психология. - М.: - Просвещение, 1988. - С. 73-87; 90-115.
5. Казарновська Г.Б., Долинна О.Н. Загальна, вікова і педагогічна психологія: Зб. завдань. - К.: Вища школа, 1990. - 142 с.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 7

План

1. Розвиток рухів і дій дітей раннього дошкільного віку.
2. Характеристика моторики дітей дошкільного віку.

Запитання до семінару

1. Проаналізувати закономірності розвитку моторики дітей раннього і дошкільного віку.
2. Проаналізувати розділ „Показники компетенції рухових можливостей дитини” (програма „Дитина в дошкільні роки”) і скласти таблицю:

Вік	Особливості виконання рухів дітьми

Рекомендована література

1. Вільчковський Є.С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навчальний посібник. - Львів: ВНТЛ, 1998. - 320 с.
2. Дмитренко Т.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку. - к.: Вища школа, 1979. - 253 с.
3. Осокіна Т.И. Физическая культура в детском саду. - М.: Просвещение, 1986. - 304 с.

ПРАКТИЧНА РОБОТА 8

План

1. Значення розвитку основних рухів у житті дитини.
2. Особливості і закономірності виконання основних рухів дітьми:
 - Øходьба;
 - Øбіг;
 - Øстрибки;
 - Øкатання, кидання, метання;
 - Øповзання і лазіння;
 - Øрівновага.

Запитання до теми

1. Визначте умови формування життєво необхідних рухів дітей.
2. Проаналізуйте вимоги програми „Дитина в дошкільні роки” щодо кількісних і якісних показників розвитку основних рухів.
3. Поспостерігайте за особливостями основних рухів дітей раннього віку. Занесіть дані в наступну таблицю:

Специфіка виконання основних рухів				
Ходьба	Біг	Метання	Лазіння	Стрибки
		я		

Рекомендована література

1. Губерт К.Д., Рысс М.Г. Гимнастика и массаж в раннем возрасте. - М.: Просвещение, 1981. - с. 127.
2. Вавилова Е.Н. Учите бегать, прыгать, лазать, метать. - М.: Просвещение, 1983. - 144 с.
3. Шишкина В.А. Азбука движений малыша. - Минск: Народная Аскета, 1985. - 70 с.

-
4. Кенеман А.В., Хухлаева Д.В. Теория и методика физического воспитания детей дошкольного возраста.- М.: Просвещение, 1985. - 145 с.
 5. Лайзане С.Я. Физическая культура для малышей. - М.: Просвещение, 1978. - 153 с.
 6. Осокина Т.И. Физическая культура в детском саду. - М.: Просвещение, 1986. - с. 147; 155-175.